

ת"פ 35790/01 - פרקליטות מחוז ירושלים פלילי נגד מוחמד חמאד, מ.ח. אנרגיה בע"מ

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 14-01-35790 פרקליטות מחוז ירושלים פלילי נ' חמאד ואח'
בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן נשיאה

בעניין: פרקליטות מחוז ירושלים פלילי
המאשימה

נגד
1. מוחמד חמאד
2. מ.ח. אנרגיה בע"מ
הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד ג'ני אבני

ב"כ הנאשמים: עו"ד סים דכור ודימטרי ברנסטיין

הכרעת דין

כללי

1. תיק זה עניינו הסכם עד מדינה אשר נחתם בין הנאשם. על פי ההסכם היה על הנאשם, בין היתר, להעיד במשפטם של רפי ויוסי סיטובן (להלן: "התיק נגד סיטובן ואחרים") ולמסור לעדותו את הדברים אותם מסר בחקירותיו הרבות במשטרת. ברם, טרם מסירת עדותו כאמור, עת הגיע לפגישת ה cynה לעדות עם הפרקליט המתפל, מסר הנאשם פרטים חדשים אשר לא נאמרו על ידו בחקירותיו במשטרת. כמו כן טען כי נמצא מסמך המשמש את הקרכע תחת עדותו אשר לחשבונות אשר לגביון העיד במשטרת כי הן פיקטיביות.

2. בעקבות דברים אלו נגבהה מהנאשם עדות נוספת על ידי המשטרה, שם חזר על הדברים שמסר לפרקליט המתפל. בעקבות השינוי בגרסתו נדרש ע"י המאשימה לעבור בדיקת פוליגרפ, אך הנאשם סירב על פי "יעז שקיבל מבא כוחו דاز. בהמשך כאמור, העיד הנאשם בבית המשפט המחוזי במשפט אשר התנהל נגד סיטובן ואחרים, וחזר על גרטתו החדשה.

3. על סמך דברים אלו, נערך לנאים שימוע שבסופה הוחלט על ידי פרקליט המחוז לבטל את הסכם עד המדינה בשל הפרת תנאי ההסכם, וכן להגיש נגד הנאשם כתב אישום המיחס לו את העבירות בהם הודה במסגרת חקירותיו במשטרת.

4. כתב האישום מייחס לנאשם את העבירות הבאות:

א. **פועל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שהוא אדם חב בו**

ובנטיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 117(ב1) לחוק מס ערך נוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "החוק"), ביחיד עם סעיף 117(ב2)(3) לחוק.

- ב. **רישום כזב במסמכי תאגיד**, עבירה לפי סעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ג. **NICIO מס תשומות מבלתי שיש לגביו מסמן כאמור בסעיף 38 לחוק בכונה להתחמק און להשתמט מתשלום מס ובנסיבות חמימות**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק ביחיד עם סעיף 17(ב2)(3) לחוק (עשרות עבירות).

ד. **הוצאת חשובניות מבלתי לבצע עסקה**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק ביחיד עם סעיף 17(ב2)(3) לחוק (עשרות עבירות).

ה. **מסירת דוחות כזבים**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק ביחיד עם סעיף 117(ב2)(3) לחוק (עשרות עבירות).

ו. **פנקסים כזבים**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק.

ז. **מסירת ידיעות לא נכונות ללא הצדק סביר**, עבירה לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש תשכ"א-1961].

באיםום השני הנאשם בעבירה של **פעולה ברכוש אסור**, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת hon, תש"ס-2000.

5. בתשובה לאישום טען הנאשם בעבירה של פעלת רכוש אסור, לא היה מוכיח הגיש נגדו את כתוב האישום מאחר שלא הפר את ההסכם. החלופין טען הנאשם כי גם אם הייתה הפרה כלשהי, לא היה מקום לנ��וט נגדו סנקציה כה חמורה וזאת מאחר שעומדת לו הגנה מן הצדק נוכח כשלים בהליך ובפרט משום שלא חזר בו מכל עדותו אלא רק חלק קטן ממנו אשר משליך על סכום קטן באופן יחסית מסקן כל הפרשה. על כן לטענותו, צריכה היהota להיות הסנקציה חליקית אף היא.

6. הנאשם לא חלה על נוכחות האמור בכתב האישום, אלא עתר לבטלו בטענת הגנה מן הצדקה.

פרק א' - האם מעשיו של הנאשם עולמים כדי הפרת הסכם עד המדינה?

טענות המאשימה

- לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד ג'ני אבני, הנאשם הפר את התcheinוביותו במסגרת הסכם עד המדינה שנחתם עמו. הן לקרأت עדותו והן במהלך עדותו, שינה את גרסתו בפרטם מהותיים בעיקר ביחס לעדות שמסר לגבי יוסי סיטבן אשר נקשר, מבחינה ראייתית, למיחס לו על ידי הودעות הנאשם אשר קיבלת חשבונות פיקטיביות. שינוי גרסתו של הנאשם בא לידי ביטוי, לרשות המאשימה, בפרט בנקודות הבאות:

א. בעוד שבעת החקירה מסר הנאשם כי סיפק שתי חשבונות מס פיקטיביות ושירות לヨיסי סיטבן, טען בית המשפט כי **יתכן שהחשבונות סופקו כנגד סורה, ומשכך מתחזקת טענתו של סיטבן לפיה הוא לא ידע שהנאים סיפק לדוד דודש (להלן: "דודש")** חשבונות פיקטיביות והכל נעשה מאחוריו גבו. בהמשך לדברים אלו מסר הנאשם מסמך חדש (שלושה דפי נייר) שלדבריו נמצא על ידו במשאית שלו שעווה שמכר אותה ב - 2007. ברם, הנאשם לא הצליח לספק הסבר לגבי הקשר בין

המסמכים ובין שינוי הגרסה ואף לא הצליח לישב טענתו עם המועד בו נמכרה המשאית או עם מועד סיום החקירה, שכן בשנת 2007 עדין נחקר הנאשם ועל כן יכול היה להציג את המסמכים בזמן אמת למשטרה ולא עשה כן.

ב. בעוד שבזמן החקירה מסר הנאשם כי דודש לא הסביר לו מדוע הוא זקוק לחשבונות הפייקטיביות, טען בבית המשפט כי **דודש אמר לו שהוא זקוק לחשבונות מסוים שיש לו מקור זול יותר לדלק**.

ג. בעוד שבזמן החקירה מסר הנאשם כי בשנת 2005 התקיימה פגישה עם דודש ואחד זקן (להלן: "זקן") בה סוכם כי היה ותנהל חקירה יאמרו שזקן פרט את השקים שנרשמו על שם הנאשם והעביר את הכספי לדודש שיעברים לספקים של הנאשם, הרוי במשפט טען הנאשם כי **זקן כלל לא היה צד לסייעום זה וכי למעשה זקן העביר את הכספי לדודש כדי לשלם לספקים של דודש**. חשיבות סתריה זו בגרסת הנאשם הינה מאחר שגרסתו של יוסי סיטובון הינה כי דודש רכש דלק ב"שחור" מבלי שיווי סיטובון ידע על כך וגרם לו לחשוב כי הנאשם הוא ספק דלק של החברה (כאשר בפועל ספק הנאשם חשבונות בלבד).

ד. כמו כן **הוסיף הנאשם ומספר סיפור אשר לא בא לו כל ذכר במסמך כל証據对他 במשטרה**, לפיו היה עד לאירוע בו דודש הגיע למושדי י.ד. בnihו עם ערביينים ממשפחה פשוטה פצע מוכרת, שהגיעו בגיןifs מפוארים מלאים בשומרו ראש. **לדבריו התפתח אירוע, בו יוסי סיטובון הוכה על ידי אוטם ערביים ואז רפי סיטובון זקן הגיעו למקום ושלפו אקדחים**. אחר כך השתלטו הערביים, אשר פעלו מטעם דודש, על החברה. אירוע זה תומך בטענה של יוסי ורפי סיטובון שהיא סכסוך אלים בין דודש במלחכו ניסה דודש להשתלט על חברת י.ד. בnihו בעזרת ערביים. עדותם בבית המשפט המשיך והרchipה הנאשם ניסתה דודש להשתלט על חברת י.ד. בnihו בעזרת ערביים. עדותם בבית המשפט המשיך והרchipה הנאשם בפרטיהם נוספים אשר **לא** הזיכרו על ידו קודם לכן.

בנוסף, משהובא לידיתו של הפרקליט המתפל כי הנאשם גרסתו, דרש ממנו הפרקליט לבצע בדיקת פוליגרפ אשר, לטענתו המאשימה, הינה חלק מתנאי הסכם עד המדינה אשר נחתם עמו על אף שלא נכתב באופן מפורש בהסכם. תנאי זה נלמד לטענת המדינה, מתוך האמור בהסכם לפיו "**ה הנאשם מתחייב לשתף פעולה עם המדינה ולסייע לה ביצוע פעולות חקירה ככל שיידרש לרבות: הקלטות, הצבעות, השגת מסמכים וכל פעולה אחרת אשר תידרש על ידי צוות החוקרים**". אולם הנאשם אשר תחילת הסכים לבצע את הבדיקה, סירב בהמשך לעשות כן, בעצת עורך דין. לטענתו המאשימה סיירבו של הנאשם לבצע את בדיקת הפוליגרפ כאמור לעלה כדי הפרה של ההסכם ובעיקר של סעיף 3 להסכם כאמור לעיל. המאשימה עוד טוענת כי על פי ההחלטה היועץ המשפטי באשר להסכם עד מדינה הרשימה המופיעה בהסכם אינה סגורה ואין לפרש את ההחלטה כקבועה שאם פעולה קונקרטית אינה מופיעה בה - יכול עד מדינה טוענן שאינם חייב לבצעה.

5. כמו כן טוען על ידי המאשימה כי בניגוד לנטען על ידי הנאשם, לא היה מעורב כל שיקול זר או בלתי ענייני אשר הוביל להחלטת המדינה לבטל את ההסכם. כמו כן לא היה כל ניסיון מצד הפרקליט המתפל להכשיל את הנאשם כדי להביא לביטול הסכם עד המדינה עמו, וזאת שלא היה לו כל אינטרס לעשות כן. ההיפך הוא הנכון, מתוך מוצגים ת/20, ת/21, ת/29 עד ת/41 עולה כי הפרקליט המתפל עשה ניסיונות חוזרים ונשנים לאפשר לנายน להסביר את השינוי בגרסתו ולהבהיר האם השינויים נעזים בחשש מאיום או לחץ אשר הופעל עליו.

10. על כן, לטענת המאשימה, משהפר הנאשם את ההסכם שנחתם עמו, הייתה המאשימה מוסמכת לבטל את

ההסכם ולהגיש נגד הנאשם כתוב אישום בגין העבירות המียวחות לו. לפיכך, יש לטענת המאשימה לדוחות את טענת ההגנה מן הצדק של הנאשם, ומשהודה הנאשם בכל העבירות המียวחות לו, יש להרשייעו בדיון.

טענות ההגנה

11. לטענת ב"כ הנאשם, עזה"דesis דכוור איתי בן נון, **ה הנאשם לא הפר את תנאי ההסכם**, ראשית משום **שלא חזר בו מדבריו**, שכן השוני עליו מצביעה המאשימה הינו בפרטים נלוויים שנitin שלא לדיק לגביהם במילוי נוכח העובדה שהמדובר בפרשה מורכבת וסבוכה בה נדרש הנאשם לזכור אלף פרטים בחולוף שנים לאחר התרחשותם וזאת מבלתי שניתנה לו האפשרות לרענן את זיכרונו. שנית, משום שבהעדר רישום מפורש בהסכם לפיו הנאשם מחויב לבצע פוליגרפ - **סירובו לבצע פוליגרפ אינו נחשב להפרה**.

12. ההגנה עוד טענה כי מהתנהגותו של הפרקליט המתפל לאורך כל הדרך ניתן ללמידה בפירוש על התנהגות לא נאותה אשר נבעה ממניעים פסולים ואשר הביאה בסופו של יומם לקבלת ההחלטה לבטל את הסכם עד המדינה ללא כל הצדקה. כך למשל, לא אפשר הפרקליט המתפל לנאים לעין בהודעותיו טרם עדותו בבית המשפט, על אף שהוא חזר וביקש ממנו לעשות כן. כמו כן לאורך עדותו של העד נראה בבירור כי הפרקליט המתפל נוהג בណאים כבעד שאיןו רצוי, מנסה להכחישו ולהציגו כמו שתאמם גרסה עם אחרים.

13. לגרסת ההגנה ההסבירים לשינוי בגרסתו של הנאשם הינם כדלקמן:

א. באשר לסוגיה הראשונה אותה מעלה המאשימה לפיה נמסרו חשבונות פיקטיביות לסתיבון - לדברי ההגנה בשום מקום בהודעות הנאשם לא אומר הנאשם כי הוא מסר באופן אישי לヨוסי סיטובן שירות חשבונות פיקטיביות. מה גם שעלי פי הדברים שנמסרו, המזכיר שרונה התקשרה לנאים וביקשה ממנו להשלים חשבונית חסרה ולא חשבונית פיקטיבית. בנוסף לא ברור מה הקשר בין שרונה לבין סיטובן. לטענת ההגנה הנאשם הסביר באופן ברור את גרסתו גם בעדויות וגם בהמשך. כמו כן, לטענת ההגנה, הנאשם מצא את המסמר במשאיתו שעה שפינה אותה לצורך מכירתה. במסמך זה יש כדי לעלות ספקות בנוגע לדברים שמסר בהודעותיו. מיד כשנשאל על כך על ידי הפרקליט המתפל, הוא המציא את המסמר לחוקריו. טענת הנאשם בדבר מציאות המסמכים לא נבדקה עם אחיו ועם רוכש הרכב. בדיקת הפרקליט את רישומי הבעלות של המשאית אינה מוכיחה דבר שכן על פי חוק משאית דלק חייבת להיות בעלות חברת הובלות גם אם הבעלים האמתי הוא איינו מי רשום ברישון הרכב.

ב. באשר לסוגיה השנייה, בשאלת אם הנאשם ידע לשם מה ציריך לדוש את החשבונות הפיקטיביות - לטענת ההגנה, תחילת התיחסו הנאים לשנת 2005 ודבריו נאמרו בכך לאוותה תקופה. אולם מאוחר יותר לדוש סיפר לו שמדובר ב"כיסוי" לophobic ונקודות הזמן זו לא התיחסה המאשימה. על כן לא מדובר בסתריה כלל.

ג. באשר לסוגיה השלישית, לפיה דבר הנאשם על ספקים של לדוש ולא על ספקים שלו - לדברי ההגנה, ברור כי מלכתחילה דבר הנאשם על הספקים של לדוש שכן הנאשם מדובר על לדוש ברגע ראשון, ככלומר ציטט מה שדדוש אמר לו ומכאן שלא חזר בו מדבריו במשטרה.

ד. באשר לסוגיה הרביעית, לפיה היהaira אוירע אלים בין לדוש לסתיבון - לטענת ההגנה לאורך כל עדויותיו נשאל שאלות שאין קשורות כלל לאוותו סכטור. כשהיאו הנאשם אצל הפרקליט המתפל ונשאל על ידו לגבי הסכטור, סיפר את הדברים.

עדות הנאשם בהליך הנקחי - וההסבירים לסתירות

14. במסגרת פרשת הגנה בהליך שהתקיים בתיק דין העיד הנאשם במטרה להסביר את נושא הסתרות בעדותו. הנאשם מסר בעדותו, במסגרת חקירה ראשית, כי הגיע לפגש תיירון, שם נאמר לו ע"י הפרקליט המטפל שהם "מתמקדים בפרשה על הסיטובונים", בתגובה הוא אמר לתובע כי "מה שהוא הוא מסר" וועל הסיטובונים לא חקרו אותו. בהמשך לדברים אלו הפרקליט שלח אותו לפוליגרפ. באותו פגישה אמר לפרקליט כי לא ספיק ליוציא סיטובן חשבונות פיקטיביות אלא סחרה כנגד החשבונות. לטענותו זה גם מה שאמր ביחס לשתי החשבונות של מילון וחצי ואין סתירה בין הדברים (עמ' 22). טען כי מצא חומר במאית, מדובר בדף שמתיחס לאספקה עברו י.ד. בניהו, הראה את זה לפרקליט ואז הפרקליט אמר שהוא מכיר עליו עד עין ושלח אותו לחוקר כדי שיחקרו אותו. בנוסף ספר כי בנושא זהות הספקים בעימות עם זוין מסר שמדובר על ספקים של דודש, ולא ספר על הסכסוך אליו היה עד מאוחר ולא שלו אותו על הנושא. סירב לפוליגרפ כי נפגע (עמ' 23). ביקש מהתובע לראות את העדויות לפני שמיעת בית משפט אולם התובע סרב ואמר לו "אתה יודעת את החומר". טען כי בעשרות החקירהות במשטרת נשאל בעיקר על דודש (עמ' 24).

15. במסגרת חקירתו הנגדית טען הנאשם כי הוא לא נתן לסייע פיזות את החשבונות. המזקירה התקשרה אליו ואמרה שחרשות שתי חשבונות, שאל אותה על אילו סכומים מדובר, והוא הcin ושלח לה (עמ' 25-26 לפוטוקול). לא נפגש עם סייבון אישית, אלא הכנס למעטפה ושלח. הנאשם חזר ואישר את דבריו במשטרת ואולם טען כי הסביר אותם במשפט ולא במשטרת מאחר שלא נسئل עליהם ספציפית. כשנאמר לו כי הוא נسئل באופן ספציפי על שתי החשבונות האלו, השיב "לא זוכר. מה שיש לי אמרתי... אין לי מה להוסיף".

16. התובעת הציגה לו את דבריו מהודעה מיום 06.11.06 עמ' 3 (בעמ' 26 לפוטוקול) לפיו ישב עם סייבון וסיכם על המשך העמלה, הנאשם השיב "לא זוכר. לא זכור לי התשובה". בהמשך התהמק הנאשם מלחשיב תשובות של ממש על שאלות שנשאל וענה באותה דרך לפיו הוא "אינו זוכר" או "אין לו תשובה". טען כי לא "נכנסו אותי לעומק" לא שאלו אותו שום דבר על הבסיס של העבודה". התובעת הטיצה בנאשם כי הוא נחקר מספר רב של פעמים בסוגנון בו הוצגו לו החשבונות והוא התבקש בספר כל מה שהוא יודע עליהם והנאשם השיב "תשאלו את יוסי".

בהמשך אישר הנאשם שהיא אירוע אלים שעלו לא סיפר עד לעדותו, וטען כי לא נسئل על כך. לדבריו הימ"ר ידע על הסכסוך עוד בזמן שהוא התרחש ולא שאלו אותו על כך.

בהמשך העיד כי המסמך החדש שמצא, נמצא ברכב שלו בשנת 2007 כאשר רצה למכור אותו. מאשר כי ב-2007 עוד נחקר בפרשה ולא מסר אותו, טען כי לא הבין את החשבונות שלו ולא נسئل על כך. טען כי המסמכים היו חלק ממסמך פנימי של הנהג העובד במאית, שהיוו אחיו. נسئل האם העלה את נושא המסמכים בפגישה בפרקליטות וענה "לא זוכר". נسئل מה המסמכים הללו מלמדים והשיב "אמרתי גם בחקירה שלי היה לנו גם אספקות פיזית ולא רק פיקטיביות". נשאל על ידי בית המשפט האם למסמכים שנמצאו במאית יש קשר לחשבונות של סייבון ענה הנאשם "לא ידוע妾ת תשובה". טען כי שמצא את המסמכים בהתחלה מישחו ממע"מ אמר לו שהולכים לעשות גישור והולכים לעסקה ולכן צריך שיבוא להיעיד ولكن לא עשה דבר עם המסמכים (עמ' 35 לפוטוקול).

דין והכרעה בשאלת הפרת ההסכם

17. להלן יבדקו טענות הצדדים בדבר הנסיבות שנמצאו לכאהר בין הדברים שמסר הנאשם בחקירותיו במשטרה לבין הדברים שנמסרו מפי בית המשפט וזאתUIKitי הדברים כפי שנטען ע"י הפרקליט המטפל בת/42:

1. סוגית החשבוניות פיקטיביות שנמסרו על ידי הנאשם לטיובן:

18. בהודעותיו במשטרה, לאחר חתימת הסכם עד המדינה, הפליל הנאשם את יוסי סטיבון בכל הנוגע לשתי חשבוניות פיקטיביות (חשבוניות מס' 264, 265). כך למשל בהודעה מיום 29.10.06, עמ' 5 שורה 5 ואילך, אישר הנאשם כי חשבוניות מס' 264, 265 הן חשבוניות פיקטיביות אשר ניתנו ללא אספקת שחורה כלל. בהודעה מיום 1.11.06, עמ' 3 שורה 14 ואילך שם מוצגות לו אותן חשבוניות והוא נשאל עליהן ומשיב כדלקמן:

ש. "בשנת 2006 נתת שני חשב' מס פיקטיביות כפי שמסרת בהודעה הקודמת שלך. כרגע אני מציג לך צילום שלhn מס' 264, 265.... עם מי סיכמת להמשיך לחת את החשבוניות הפיקטיביות".

ת. "ישבתי עם יוסי לסגירת הcredits והמלאים שלהם, קיבלתי אותה עימה 8 אגרות קיבلتם אותם בשיק. אני מזהה בכרטיסים שאתה מציג לי את השקים".

19. בהודעה מיום 20.11.06 עמ' 4 שורה 6 ואילך שם מאשר שנית כי החשבוניות הללו הן פיקטיביות ומוסיף כי ככל הנראה מסר אותן לחברת י.ד. בניהו, ולא לחברת CL.

20. לעומת זאת, הנאשם בעדותו בבית המשפט המחויז בתיק סטיבון ואח' מסר כי בסביבות חודש Mai 2007, שעה שרצה למכור את המשאית שנמצאת ברשותו, מצא בתחום מסמכים. כאשר ערך "שיחזור" של הדברים גיליה כי אותן חשבוניות שלגביהם מסר במשטרה כי הן "פיקטיביות" למעשה ניתנו בתמורה לשchorה שסופקה בפועל. לדבריו, ש�认ה את המסמכים חשב לעצמו זהה "מעניין" (עמ' 447) והחליט לשמור אותם אצלו. הוא נמנע מהעביר את המסמכים לחוקרים מסוימים התגלו לאחר ש"גמירה הפרשה" והוא "הבין שאין פרשה יותר". בהמשך חזר על כך כי בחודש Mai או Juni 2007 ערך בדיקה ית' עם אחיו וגיליה שהמצב הכספי מאוזן והוא לא חייב לאיש ואיש לא חייב לו כסף. משהפנה הפרקליט את הנאשם להודעותיו במשטרה לפיהם מסר גרסה שונה ביחסו, השיב הנאשם כי תיאור הדברים כפי שהזג לו על ידי הפרקליט "לא מקשור כמו שציריך" (עמ' 441) מאוחר וכאמור, הוא גיליה דברים מאוחר יותר "شمקרים" את הדברים. בהמשך נשאל מפורשות ע"י הפרקליט האם קיבל 8 אגרות עימה על שתי החשבוניות הפיקטיביות (כפי שמסר בהודעותיו במשטרה) ועל כך משיב הנאשם "לא". בהמשך טען הנאשם כי לא נתן את החשבוניות לטיובן אלא נתן אותן לשורונה המזכירה שלו אשר התקשרה אליו ואמרה שחרשות לה שבדוק (עמ' 443). בניסיונות הפרקליט להבין את השתלשלות הדברים מסר הנאשם כי יתכן שיש פיק שחורה מבלי לתת חשבוניות מאוחר שהיא "בלางן שלם" באותה תקופה והוא לא היה מגיע כל יום ولكن לא הוציא חשבוניות באופן מיידי על אספקת השchorה. שבקשו חשבוניות על שחורה שסופקה הוא נתן מבלי שבדוק (עמ' 444). אולם, לדבריו בהמשך מצא את "היום" של המשאית שהיתה מספקת שחורה" ממנה הבין כי בעצם סייפק את השchorה. הפרקליט המשיך להקשות ולשאול אם כך מודיע קיבל עימה של 8 אגרות מסטיבון אם אכן לא היה מדובר בחשבוניות פיקטיביות וה הנאשם ענה תחילת "از יכול להיות שהיית הולך וمبדק", בבקשתו משרונה שתיכן לי שקיים שהיית זוקק למשכורת או זוקק למשהו, שקיים קטנים והיית מקבל שקים קטנים של עשרים אלף, חמיש עשרה אלף... ובהמשך אומר "לא זכור לי מה היה" (עמ' 454 לפרטוקול).

21. הפרקליט המטפל מעמת את הנאשם עם העובדה כי לפי הרשותות הוא מכר את המשאית המדוברת כבר ביולי 2006, אולם הנאשם טוען בתגובה כי על אף שמכר את המשאית ל"דליך אלון" המשאית בפועל נשאהה אצלו מאחר שהוא עוליה (עמ' 456 לפרטוקול). כמשמעות בו הפרקליט המלווה כי זה לא מה שפירר תחילת עונה הנאשם "אתם לא נכנסתם לעניין של המשאית בכלל".

22. השוואה בין גרסת הנאשם בחקירותו לאחר חתימת הסכם עד המדינה לבין עדותו בבית המשפט המקורי, מעלה כי הנאשם חזר בו מעדותו בכל הנוגע לשתי החשבונות הפיקטיביות לכואורה שמסר לסיטובן. אין ספק כי תחילת מסר הנאשם במשטרתו כי מדובר בחשבונות פיקטיביות. הנאשם אף חזר על כך יותר מפעם אחת. בחקירותיו במשטרת הנאשם אף קשר את החשבונות הפיקטיביות "שירות לסיטובן", גם אם לא נאמר מפי כי נתן אותו באופן ישיר לסיטובן. בעודו בבית המשפט המקורי חזר בו הנאשם מהטענה כי מדובר בחשבונות פיקטיביות בטענה כי מצא מסמכים חדשים שעל פי גרסתו הבין שהם "מעניינים" היינו שיש להם נפקות לעניין עדותו ולמרות זאת החליט שלא למסור אותם למשטרת. הנאשם אף העלה ספק בדבר העברת החשבונות לסיטובן עצמו וכן טען כי למעשה כבר אז לא הייתה לו דרך לדעת האם מדובר בחשבונות שניינו עברו אספקה בפועל, אם לאו, מאחר והוא "בלאגן" ואת החשבונות הוא נתן רק בדיעבד ולא באופן מיידי. על כן סבורני כי אין ספק שה הנאשם חזר בו מגרסתו באופן מהותי. סבורני כי ניסיונות הנאשם לספק הסבר לאותו שינוי מהותי אינם משכנעים. גם הניסיונות להסביר כיצד מתוך אותם שלושה ניירות שנמצאו לכואורה במשאית הצליח להבין כי למעשה מדובר מדובר בשתי חשבונות לגיטימיות, אינם משכנעים כמו גם העובדה שלא ברור מדוע לא מסר את הדברים שלכאורה מזכים את סיטובן למשטרת בזמןאמת, בפרט נוכח טענתו לפיה לא היה לו דבר נגד סיטובן.

23. לפיכך, הסטירה אשר נוגעת לשתי החשבונות הפיקטיביות לכואורה אשר נמסר לסיטובן הינה סטירה מהותית אשר יורדת לשורשו של עניין. יש בסטירה האמורה כדי להשמיט את הקרע תחת גרסת הנאשם בנוגע לסיטובן, ולפוגע באופן משמעותי בראיות המאשימה בנוגע לסיטובן, בפרט בנוגע לשתי החשבונות האמורות.

2. סוגיית הסיבה לשם נדרשו החשבונות הפיקטיביות לדוד דודש

24. במהלך עדותו בבית המשפט המקורי נשאל הנאשם לשם מה היה צריך חדש את החשבונות הפיקטיביות והשיב (עמ' 429 לפרטוקול) "ליקוי של הסחורה שהוא מעביר אותה מצד שני, מצד אחר שאינו לא יודע". בהמשך הסביר כי "הצד השני" זה הרשות הפלשתינית (עמ' 430). כשנשאל מדוע לא הזכיר זאת בחקירותו במשטרת טען כי "לא נשאלתי על זה" (עמ' 430). ברם, הפרקליט המטפל הפנה את הנאשם לחקירותו מיום 8.8.06, עמ' 5, שם נשאל מפורשות מדוע היה צריך חדש את החשבונות והשיב "לא יודע, לא נכנסתי ולא שאלתי כי הם אנשי חסדיניים ולא רציתי לעורר חשד".

25. כאשר התבקש להסביר הסטירה בעדותו ענה הנאשם "אני הייתי אז חסדי... נכנע לא נכנסתי ולא שאלתי אותם... אני בסוף התקופה של 2005 מתי שהכיר לי את המנהלים... אמר להם אני צריך אותו ליקוי החשבונאי שאני מביא הצד השני. אז שאלו אותו מה זה הצד השני? אמר סחורה שאני מביא מהרשות, זה בסוף התקופה...". ברם, אין הסביר זה מתיישב עם העובדה שה הנאשם נחקר בנושא באוגוסט 2006 ואף אישר בעדותו בבית המשפט מספר שורות לפני כן (בעמ' 432) כי בשנת 2006 כבר ידע את כל מה שחדש יכול היה להגיד לו שכן אז כבר לא היה עימו בקשר. כשהוא ממשיר ונשאל על ידי הפרקליט המטפל מדוע לא מסר בחקירותו את התשובה שנותן כתעת, השיב הנאשם כי החוקר "לא התמקד" בנושא (עמ' 432).

26. בהמשך הפנה אותו הפרק ליט המטפל להודעה שנגבתה ממנו ביום 09.09.15, אחרי פגישה הרענן שהתקיימה ביניהם, בעקבות השינוי בגרסתו (ת/20), שם נשאל (עמ' 4 שורה 7) כיצד מסביר את דבריו אשר לא בא להם זכר בחקירותיו הקודמות, השיב "אני זוכר לי שאני אמרתי בעימות עם אהוד זkan שהحسابונות והשיקום היו הולכים לשגירת כרטסת של ספקים של דודש, של י.ד בניהו".

27. הנאשם נשאל בחקירותו במשטרה באופן מפורש לשם מה צריך היה דודש את החשבונות הפיקטיביות והשיב כי אינו יודע. בהמשך, במהלך עדותו בבית המשפט המחוזי טען כי למעשה הוא כן יודע לשם מה נועד החשבונות ומסר תשובה מפורשת לגבי העניין. מושנאל הזכיר יתרן שכעת יודע למסור תשובה אשר בזמן חקירותו לא ידע, השיב כי תחילתה באמת לא ידע אולם "בסוף התקופה של 2005" כבר ידע. ברם, אין הדבר מסביר מדוע לא מסר את הדברים כאשר נחקר בשנת 2006, שעה שגם לפוי גרסתו כבר ידע על כך. **סבירוני שיש בדברים אלו סתירה מעודותה כפי שנמסרה במשטרה ואין בהסברו של הנאשם כדי לשכנע כי לא מדובר בסתירה כאמור.**

28. עם זאת, סתירה זו **כשלעצמה**, אינה בגדר סתירה מהותית ומשמעותית, וזאת משום שאין בה כדי להשמיד את הקרקע תחת גרסתו **לפיה מדובר בחשבונות פיקטיביות**. ראשית, משום שאף לפי הסיבה אשר מסר הנאשם בבית-המשפט המחוזי, מדובר בחשבונות פיקטיביות. שנית, משום שהמניע אשר בגללו נדרש לדודש החשבונות הפיקטיביות, אינו רכיב מרכזי בגרסה הנאשם או בכתב האישום בתיק שבו העיד הנאשם וזות בפרט בשם לב לכך שעודתו של הנאשם במשפטו של דודש, אשר הודה באשמה ולא נוהל בעניינו הליך הוכחות. لكن, אין מדובר בסתירה מהותית. עם זאת, סתירה זו מctrפת ליתר הסתירות האמורות לעיל ולהלן.

3. סוגיות הכספיים שהתקבלו והועברו לספקים של הנאשם או של דודש

29. בעדות הנאשם בבית המשפט המחוזי העיד (**עמ' 418**) כי הוא ואהוד זkan היו חזירים מהבנק לדודש עם הכספי שקיבלו בתמורה לשיקום שננתן לו דודש. הנאשם היה מקבל את חלקו מהכספי ואת היתרתו, כך אמר לו דודש, דודש היה מעביר לספקים **שלו** (של דודש). אולם, בעימות שנערך בין הנאשם לבין במהלך חקירותו במשטרה (**עימות מיום 06.10.31**) אמר הנאשם "אני טוען שאhood העביר את הכספי לדודש ולדודש היה סידור להעביר את זה לספקים **שלו** בעתיד", (**הינו לספקים של הנאשם עצמו**). שנחקק ע"י הפרק ליט המטפל בסוגיה זו, אמר הנאשם כי ככל הנראה ישנה "טעות של כתוב" (**עמ' 421 פרוטוקול**) ובהמשך אמר "יכול להיות שהיא טעות או לחץ".

30. בהמשך הציג הפרק ליט לנאשם כי הוא נחקר בגין סוגיה זו שכן בהיותו מספק נייר בלבד (حسابונות) למעשה אין לו ספקים ומכך נראה שהוא עמדתו תמורה. על כן נחקר ע"י המשטרה ב - 06.11.1. (ת/13) שם מסר "התכוונתי שהיא סיכום עם דודש אם תהיה חקירה וישאלו על י.ד בניהו תגיד חלק מהכספי קיבל דודש ודאג לדודש להעביר אותו לספקים **שלו**". הנאשם חזר על הדברים ואמר "אמר לי דודש שאם יחקרו וישאלו על י.ד בניהו אז לדבוק בעמדות האמיתיות שזה דלק שסיפקתי והحسابונות אמיתיות וכיסף שקיבלתו. דודש אמר אם ישאלו מי משך לך תגיד שהוא גם דודש משך ודאג להעביר את הכספי לספקים **שלו** בזמן ההספקה". כשעומת הנאשם עם שתי הגרסאות טען כי אין מדובר בסתירה, שכן במשטרה סיפר מה דודש אמר לו להגדיל האמת היא מה שהוא סיפר בבית המשפט והוא ששהcases הועברו לספקים של דודש. מושנאל מודיע אם כן לא סיפר את הדברים בזמן אמת למשטרה טען כי לוחקרים מסר בזמן אמת כי הכספי הועבר לספקים של דודש (**עמ' 428 פרוטוקול**).

31. בהקשר זה מדובר בסתירה בין גרסאות הנאשם, ואולם אין מדובר בסתירה מהותית. הן לפי גרסתו בחקירה (ספקים של הנאשם) והן לפי גרסתו במשפט (ספקים של חדש), מדובר בחשבונות פיקטיביות. גרסתו בחקירה הינה שהיא סיכום עם חדש שבמקרה של חקירה יספר שמדובר במקרה היה לעבר לספקים של הנאשם, וגרסתו במשפט הינה שחלק מהacus הועבר לספקים של חדש. גם בעדותו בבית-המשפט המחווי אישר הנאשם את תיאום הגרסאות מול חדש בנוגע לספקים (עמ' 425). בהקשר זה יודגש כי לא כל סתירה קלה בעדותו של עד עולה כדי הפרה של הסכם עד מדינה. בנסיבות אלה אין מדובר בסתירה מהותית, ואולם סתירה זו מצטרפת ליתר הסתרות.

4. סוגיות האירוע האלים בין חדש ליטובן אשר לא הוזכר בחקירותיו במשפט

32. לאחר שנושא האירוע האלים עלתה במסגרת הכנת הנאשם לעדות - מסר הוועדה במשפטה לפיה "ישבנו בחוץ מול המשרדים, פתאום הגיע חדש והבן שלו בגוף האפור ועוד 3 ג'יפים...תו"ר שנייה התחלו צעקות וריב ודפיקות בקור... אז ראיינו שלושה או ארבעה מתוך עשרה אנשים שבאו היו מרביבים לヨוסי. הצמידו אותו לקיר גבס. שלושה תפסו אותו והרביבו לו. אני תפשתי את חדש. הייתה חיב להפריד....ヨוסי ירד לו דם מהפניהם. אחים של יווסי הגיעו יחד עם מאבטחים ונש��. התחלו מכות. הגיעו אהוד, רפי ובוצע יחד עם שלושה מאבטחים מחברת אבטחה בבת אחת...אני הלכתי לא נשארתי שם. רأיתי את הארג'ילם והכנופיה הירושלמית התישבו כל יום במשרדים באורה". בעדותו בבית המשפט בנוגע זה סיפר כי הגיעו למקום 4-3 ג'יפים וביהם אנשים שאח"כ נודע לו שהם משפחת ארג'ילם וכן מאבטחים. יווסי סיטובן היה שם ואז החלו צעקות על יווסי. יווסי הוכנס לחדר ישיבות והוכה. הוא ואביו של אהוד זקן הפרדון, היו צעקות, הגיעו למקום אהוד ורפי ובוצע ונهاה צעקות ושוב התחיל לפרדונם (עמ' 459) ראה שהמצב לא נעים אך עזב את המקום ולא ידוע מה היה.

33. כשנשאל על ידי הפרקלייט האם לא היה ממשו דרמטי יותר, הוסיף "היתה דריכת נשק וווסי היה לו נזילת דם מהפה". נשאל מי דרך את הנשק ועונה "שני הצדדים נשק". הפרקלייט מעמת אותו כי במשפטה מסר כי רק העברייןין היו עם נשק, ואולם הנאשם שב וטען כי גם לצד השני היה נשק וכי "לא נשאלתי" ועל כן לא סיפר זאת.

34. הנאשם טען כי לא סיפר את הדברים הללו בחקירותיו הקודמות הוואיל ואף אחד לא שאל אותו על הסכטן זהה (עמ' 467) אלא שאלו אותו רק על חשבונות. זאת על אף שבזודעתו מיום 16.8.06 (עמ' 7 בסוף) הוא ציין מיזמתו כי בשלב מסוים חדש הפסיק להגיע למקום "כי רב עם השותפים ולא עונה לטלפונים", היינו הנאשם כן סיפר מיזמתו על סכטן כלשהו. בנוסף טען הנאשם כי סיפר את הסיפור לפרקלייט כי הוא זה ששאל אותו על הסכטן. טענה זו אינה משכנעת בכך העובדה שאירוע אלים זה לא הוזכר על ידי הנאשם בחקירותיו במשפטה בזמןאמת, ועל כן לא היה הפרקלייט המטפל יכול לדעת על הדברים שמעולם לא נמסרו ואף לא היה לו צורך לדלות ממנה פרטים חדשים. בהקשר זה יש לציין כי על פניו נראה כי הנאשם הוסיף נופך של חומרה לאירוע שעלה שהuid בבית המשפט ומסר פרטים מרכזים אשר לא נמסרו על ידו במשפטה (לאחר השיחה עם הפרקלייט). גם כאן הסברנו לשוני בגרסאות היה כי הוא "לא נשאל" על כך.

35. **בנוגע לתוספת זו בגרסת הנאשם בשלב המשפט בכל הנוגע לאירוע האלים בין חדש לבין סיטובן,** הרי שמדובר בשינוי גרסה, כאשר הנאשם סיפר לראשונה על אירוע ממשותי שיש בו כדיחזק את טענות של סיטובן בדבר סכטן עם חדש, אם כי גם שינוי גרסה זה כלשעטמו אינו מהותי, אלא מצטרף ליתר הסתרות האמורות.

הכרעה באשר לשאלת הפרת ההצעה

36. לאחר שבחןתי את הדברים שמסר הנאשם בחקירותיו במשטרה אל מול עדותם כפי בתיק נגד סיטפון ואחרים בבית המשפט המחויז שוכנעת כי בעדותו בפני בית המשפט המחויז שינה הנאשם באופן מהותי את גרסתו כפי שנמסרה במשטרה. כאמור לעיל, **הסתירה המרכזית והמהותית ביותר, נוגעת לשתי החשבונות הפיקטיביות לכואורה אשר הנאשם שומר לסייעון.** בעניין זה, מדובר סתירה ברורה וחד-משמעות, אשר לא הייתה בפי הנאשם שום הסבר לסתירה, והסתירה יורדת לשורשו של עניין, והוא מהוות הלהקה **למעשה חוזה מגรสתו המפלילה נגד סיטפון.** בכל הנוגע ליתר הסתרות והשינויים בגרסת הנאשם, הרי שכל אחד מהם כשלעצמם אינו יורד לשורשו של עניין, ואילו היה עומד לבדו, נראה כי לא היה בו ממשום הפרה יסודית של הסכם עד המדינה, ואולם מכלול הסתרות, בפרט בהתחשב בסתירה הנוגעת לחשבונות הפיקטיביות, ובהעדר הסבר סביר של הנאשם לסתרות האמורות, מעלה כי **מדובר בהפרה של הסכם עד המדינה.**

37. ניסינו החזר ונשנה של הנאשם לטען כי אין בתשובותיו כל סתירה וכי לצד הדברים שמסר בעדותו בבית המשפט הוא עדין עומד על נכונות הדברים שמסר במשטרה אין בו כדי לשנות מהמסקנה לפיה בפועל שינה בגרסתו שינויים מהותיים. גם הסבורי של הנאשם בדבר שינויים כפי שנטען על ידו הן בעדותו בבית המשפט המחויז והן בעדותו בתיק זה אינם משכנעים. במהלך עדותם בבית-משפט זה התקבל הרושם כי הנאשם ניסה להתחמק שוב ושוב מלתת תשובות ברורות ומלהסביר את השינויים בגרסתו. סבורני כי אין בהסבירו כדי לשכנע שמדובר בדברים שוליים שאינם סתירה של ממש כפי שטען.

38. כמו כן, יש להזכיר כי הסתרות בעדותו של הנאשם לא נבעו משכחה או בלבול אשר ניתן ליחסם לעובדה שלא התאפשר לו לעיין בחקירותיו, אלא תוך חוזה מדברים שנאמרו ומתן פרשניות חדשות או הוספה דברים שלא בא להם ذكر בחקירותיו במשטרה, וזאת בפרט בנוגע לשתי החשבונות הפיקטיביות.

39. על פי הסכם עד המדינה התחייב הנאשם למסור הודיעות אמת מפורטות ומלאות על כל המידע לו וכן לשתף פעולה עם המדינה ולסייע לה ביצוע פעולות חקירה ככל שיידרש לרבות כל פעולה אשר יידרש לה ע"י צוות החוקרים. אין ספק כי **שינוי גרסתו של הנאשם וחזרתו בו מדברים שמסר בעבר ושהליהם הסתמכה המדינה בהגשת כתב האישום בתיק בבית המשפט המחויז עולים כדי הפרת ההצעה.**

40. בנסיבות אלה, סבורני כי ניתן להוות בצריך עיון את השאלה האם סיירבו של הנאשם לבצע בדיקת פוליגרפ עליה כדי הפרה של הסכם עד המדינה, וזאת בשים לב לכך שהאפשרות שיידרש לבצע בדיקת פוליגרפ לא הופיעה במפורש בהסכם עד המדינה אשר נוסח על-ידי המדינה. בדיקת הפוליגרפ, אשר כמובן תוצאהו היא אינן בוגדר ראייה קבילה, נתנה לנאים אפשרות לשכנע את נציגי המדינה שגרסתו החדשה היא האמת, והנאים בחר שלא לנצל אפשרות זו.

בהקשר זהמן הראי שהמאמינה תקיף בעתיד לנוכח את הסכמי עד המדינה כך שיכללו במפורש הסכמה של הצדדים לבדוק בדיקת פוליגרפ, ובאופן שלא ייתיר את הנושא נתון לפרשניות. זאת בפרט לאור הנחיתת הייעץ המשפטי לממשלה בנושא לפיה נוסח הסכם עד מדינה יכול התחייבות העד לשתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק, ככל שיידרש ממנו, לרבות בדיקת פוליגרפ.

פרק שני - האם, בהינתן הפרה כאמור, היה מקום לבטל את ההצעה ולהגיש כתב אישום נגד הנאשם?

41. **משהפר הנאשם את הסכם הייתה למאשימה הסמכות לבטלו.** שכן, על פי הסכם עד המדינה, בסעיף

10 נקבע כי אם יפר התחייבותו על פי ההסכם או חלק מהן, תהא המדינה רשאית **להגיש נגדו כתב אישום** בגין אותן עבירות עליון מסר את המידע לו או על פי הסכם זה וכן בכל עבירה אחרת שבוצעה על ידו.

22. בבע"צ 8695 תורק נ' היועץ המשפטי לממשלה (24.11.03) נקבע כי אף הפרה חלנית של הסכם עד מדינה עשויה להוביל לביטול הסכם ולהעמדת הנאשם לדין.

בהקשר זה ראוי אף להפנות להנחיית היועץ המשפטי לממשלה בנושא הסכם עד מדינה, אשר מתייחסת לאפשרות ביטול הסכם על-ידי המדינה בעקבות הפרתו על-ידי העד כדלקמן:

"פרת הסכם ע"י העד עשויה במקורה מתאים להצדיק את ביטולו ע"י המדינה, או להצדיק דרישת מטעם המדינה לשינוי הסכם. לעניין זה יש להבחין בין מקרה בו הפרת הסכם מסכנת את תכליתו (למשל, כאשר עד המדינה אינו מלא אחר התcheinבותו להיעיד נגד שותפיו, מוסר הוועדה כזבת או שונה באופן מהותי מגרסה קודמת שמסר במסגרת התcheinבותו להיעיד אמת) שاز, ככל, קיים אינטרס ציבורי בביטול הסכם, ובין הפרה של התcheinבות אחרת שנכללה בהסכם, כגון התcheinבות שלא לבצע עבירות במהלך המשפט...".

המבחן להפרת העד את התcheinבותו כלפי המדינה הינו מבחן איקוטי. כך למשל, הפרה שיש בה כדי לעורר את אמינותו של העד בעניין בית המשפט, תחשב הפרה מהותית, שיש בה כדי לשחרר את המדינה מחובתה לעמוד בתcheinבותה בהסכם".

43. על פי טענת הגנה, גם אם יקבע כי הנאשם הפר את הסכם באופן מסוים, לא הייתה הפרה זו קרינה להוביל לסנקציה של ביטול הסכם והגשת כתב אישום, אלא היה מקום לסנקציה מרוככת יותר, וזאת מהnimוקים הבאים:

א. **התנהגות לא נאותה של הפרקליט המתפל** - לטענת הגנה, התעמר הפרקליט בנאשム ללא כל סיבה ואף סירב לאפשר לו לעין בהודעותיו טרם העדות. כמו-כן, מלכתחילה המאשימה מעולם לא השילכה יבהה על עדות הנאשם לצורכי הרשותו של סיטפון, אלא על ראיות אחרות. בסופו של יומם גם סיטפון הורשע במסגרת הסדר טיעון.

ב. **הימנעות מהעברת מסמכים וראיות** - המאשימה לא העמידה לרשות הנאשם מסמכים וזאת בנגד להנחיית היועמ"ש כגון תיעוד המו"מ עם עד המדינה לפני חתימת הסכם, המסמך בו נכתבו nimoki המאשימה להסדר טיעון עם סיטפון ואחרים וכן חומרם נוספים הקשורים לראיונות שנערכו ע"י הפרקליט המתפל עם עדים אחרים, הנחות שניתנו ע"י ממוני החקירה לגבי החקירה, כתובות בין הפרקליט לממוני על החקירה והחוקרים ועוד.

ג. **שיהוי** - המאשימה השתתקה וחלפו 3 שנים ממועד חתימת הסכם עד המדינה ועד לשמיית עדות הנאשם בבית המשפט המוחזק.

ד. **אכיפה ברורנית ואפליה** - עומדת לנאשם הגנה מן הצד נוכח אכיפה ברורנית ואפליה בין עדי מדינה שעה שעדי מדינה אחר בפרשא אחרית סתר אף הוא את גרטתו והסכם עד המדינה עמו לא בוטל.

ה. **זוטי דברים** - עדות הנאשם מלכתחילה הייתה ברובה המכريع נגד דודוש ולא נגד סיטפון. הנאשם הפר את הסכם רק לגבי חלק קטן מהפרשא. הנאשם העיד על עבירות מס בהיקף של כ- 90 מיליון ל"ן כאשר שתי החשבוניות שבמחלקות מגיעות לסכום של 2,823,760 ל"ן שהם 2% מהסכום.

44. על פי טענת המאשימה, הטענה לפיה יש להתחשב בנאשם מאחר ושיתף פעולה עם חוקריו תקופה לא מבוטלת וכי פעולות וראיות שמסר תרמו להרשעת מעורבים בפרשה דינה להידחות, שכן התחשבות האמורה אינה רואיה במישור הנורטטיבי הערבי. התחשבות כאמור תהיה בבחינת מסר ברור לעברינים המוצאים לנכון לחתום על הסכם עד מדינה, כי באפשרותם לשתף פעולה בהתאם להסכם באופן מוגבל, בזמן מוגבל, עד לשלב מסוים, ככל שייחפשו ולא מעבר לו, והסבירו שהם יטלו בכר יהה העמדתם לדין על כתוב אישום חלקי או הרשותם בחילך מכתב האישום. מסר בעיתוי זה עשוי להוביל להפחיתה בלתי רצiosa בשימוש במסוד עד המדינה שהינו מוסד חשוב וחינוי. אין להתריר עמימות באשר לחובתם של עדי מדינה לעמוד בכל התחייבותיהם בהתאם להסכם שנחתם עימם ובראש ובראשונה להיעיד עדות אמת נגד המעורבים בפרשה. בנוסף טענה המאשימה כי המבחן באשר להפרת הסכם הינו מב奸 איקוטי ולא מב奸 כמותי, הינו מב奸 הבודק האם התנהגותו של העד מערערת את אמינותו. התנהגות הנאשם מלמדת על חוסר אמינותו.

45. באשר לטענות הנאשם, השיבה המאשימה כדלקמן:
- א. לא נפל כל רב בהתנהגותו של פרקליט המטפל. פרקליט לא הייתה כוונה למנוע מהנאשם לראות את החקירות. אלא שמיד בתחילת הפגישה החל הנאשם למסור מידעם דברים חדשים אשר העלו חד אמייתי כי אכן דהוא שכנע את הנאשם לשנות את עדותו. על כן הוא נשלח למשטרה לצורך גביית עדות מסודרת. משוחרר על הדברים במשטרה כבר היה ברור לפרקיט המטפל כי הנאשם יהיה עד עזין ועל כן לא נתן לו לעין בהודעות כפי שהוא לעשות במקרים מסווג זה.
 - ב. כל חומר הראיות בפרשה הוועד לרשות ההגנה לצלום, כולל כל התיק נגד דודוש. שאר המסמכים אותם ביקשה ההגנה הינם תרשומות פנימיות ולא חומרית קיירה ואין חובה על המאשימה להעמידם לרשות ההגנה.
 - ג. המאשימה דחתה את הטענה לפיה היה שיחיי בעדותו של הנאשם בתיק נגד סיטבן והאחרים.
 - ד. המאשימה לא נקטה הליכים נגד עד מדינה אחר בפרשה דומה מאחר ולא סקרה כי הוא הפר את הסכם עד המדינה אשר נחתם עימו וזאת על אף הסתירות בעדותו, נוכח העובדה שבסתורו לא השתנה בנגדו ל蹶ה דן.
 - ה. הטענה לפיה המאשימה נתפסת לשתי חשבונות שמסתמכות בסכום של 2.8 מיליון ₪ שהיא בבחינת חלק מזעריו מסר החשבונות שעליהן מסר במשטרה, אינה נכונה שכן יש לחשבונות האלו חשיבות ראייתית באופן הקשור את יוסי סיטבן לשירות לחשבונות הפיקטיביות בכללותן. יתרה על כן, לאור העובדה כי בסופו של יומם ההליכים נגד המעורבים האחרים בפרשה הסתיימו במסגרת הסדרי טיעון, מבלי שהליך שמיית הראיות נגדם מוצעה - לא ניתן לבדוק את מארג הראיות הכלול נגד המעורבים האחרים ואת משקללה היחסית של עדות הנאשם כנגדם בכלל הראיות כולם. עניין זה די בכר שהפרקיט המטפל מנה מספר שיקולים שעמדו בבסיס הסדרי הטיעון וביניהם קושי ראייתי ממשמעות להוכחת מלאה העברות שייחסו לאוותם מעורבים בכתב האישום והיקפן, כאשר לדבריו קושי זה נוצר לאחר שהיעדו בפרשה העיקרית הנאשם ודודוש.

דין ביטול ההסכם והגשת כתב האישום - הגנה מן הצדק

46. סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 מגידר את ההגנה מן הצדק באופן הבא:

"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

47.בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ'**, פ"ד נת(6) 776 (2005) (להלן: החלטת בורוביץ') נקבעו המבחנים להגנה מן הצדק ונקבע כי טענה ההגנה תחול "בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחום הצדק והגינות כפי שהוא נთפסת בעיניו של בית המשפט". פסק הדיון קובע מבחן תלת שלבי לישום כדי לקבוע האם הגנה חלה בנסיבות העניין: שלב זהוי הפגם ובחינת עצמתו, שלב האיזון בין האינטראסים ושלב הסعد הראי.

בשלב הראשון על בית המשפט לזרות את הפגם או הפגמים שנ犯ו בהליכים שננקטו ולעמוד על עצמתם. אם נמצא פגם כאמור, יעבור בית המשפט לשלב השני. אם לא זהה מעשה או מחדל העולה כדי פגם בהליכים, תסתהים בחינת תחולת ההגנה כבר בשלב זה. בשלב השני על בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים שזוהו יש משום פגיעה חריפה בתחום הצדק והגינות. אם לאור איזון האינטראסים מגיע בית המשפט למסקנה כי קיומו של ההליך אכן קרור בפגיעה חריפה בתחום הצדק והגינות עליו לעבור לשלב השלישי. במסגרת השלב השלישי על בית המשפט להכריע איזו תרופה תינתן לנאשם.

בהקשר זה יש להביא בחשבון אף את הנחיה היועץ המשפטי לממשלה בעניין עד' מדינה (הנחיה מס' 4.2201), בסעיף 11 בדבר העמדת עד מדינה לדין בעקבות הפרת ההסכם, אשר קובעת כדלקמן: "אין חובה להעמיד לדין עד מדינה שהפר את ההסכם עימם, אם בנוגע לעבירות בגין נכירת עימם הסכם ואם בנוגע לעבירות אחרות. המדינה תש��ול את נסיבות ההפרה, עצמתה, טיבתה ומכלול נסיבות העניין".

48. להן תיבנה הטענות בדבר הפגמים להם טוענת ההגנה:

א. **טענת התנהגות לא נאותה של המאשימה ושל פרקליט המתפל** - מתווך מכלול המסמכים בתיק לא נמצאו תימוכין לטענה זו. הנאשם הזמין על ידי פרקליט המתפל לפגישת ריענון והכנה לפני מתן עדות. כבר בתחילת הפגישה החל הנאשם לספר מיזומתו דברים שלא בא זכרם בחקירותיו הרבות במשטרה ואף טען לקיומו של מסמך אשר לכוארו משמעית את הקרע מתחת גרטסו במשטרה. פרקליט המתפל הפסיק את הפגישה מבלי להציג בפני הנאשם את חקירותיו במשטרה ופנה למשטרה כדי שתגבה מה הנאשם עדות מסודרת בדבר גרטסו החדש. בהמשך, משהובחר כי הנאשם למעשה שינה מהותית מגרטסו, הוא התבקש לבצע בדיקת פוליגרפ ומוסרב לעשות כן הובחר לו כי הדבר עומד בניגוד להסכם עד המדינה ועלול להביא לביטולו על כל המשתמע ממנו. בשלב זה הבין פרקליט המתפל כי בכוונתו של הנאשם עד עין ומשכך החליט שלא לאפשר לו לעין בהודעותיו. בהמשך העיד הנאשם במשפט נגד סיטבן ואחרים וחזר על גרטסו "החדש". בתום עדותו נערך לו שימוש ובסיומו הוחלט על ידי פרקליט המחזז לבטל את הסכם עד המדינה בעקבות הפרתו והגשת כתב אישום כנגד הנאשם. לא נמצא בהתנהלות המאשימה דבר שיש בו משום התעمرות או התנהלות בלתי תקינה העולה כדי פגם בהליך.

ב. **טענת אכיפה ברורנית** - לטענת ההגנה עד מדינה אחר בפרשא אחרת שענינה עבירות רצח בו מעודתו ולמרות זאת לא בוטל עימם הסכם עד המדינה. סבורני כי לא ניתן לקבל טענה זו. ראשית עניינו של אותו עד מדינה הינו בפרשא אחר אינה קשורה לפרשה בה העיד הנאשם. העובדות והראיות אשר היו באותו פרשה ואין חלק מתיק זה. מתווך הכרעת הדיון באותו פרשה עולה כי על אף סתרות העד בנותיהם מסוימים, לא השתנתה עדותו של עד המדינה באשר למהות עדותו ובית המשפט אף בחר לחתם בה אמון. כמו כן בתשובות הפרקליט המתפל בעניין זה עולה כי באותה פרשה (אשר בה היה מעורב) לא סבירה המדינה שעדי המדינה הפר את הסכם למרות הסתרות בעדויותיו שכן בסיס עדותו לא השתנה. על כן לא

שוכנעתי כי בוצעה על ידי המאשימה אכיפה בררנית באופן שמקיים פגם בהליך.

ג. **טענה לפיה לא הועברו על ידי המאשימה כל המסמכים הנדרשים להגנה** - אכן, קיימ פגם בכך שלא עלה בידי המאשימה להציג לעיון ההגנה ולבית-המשפט את המסמכים שערכ הפרקlient המטפל אשר מנמק את הרקע להגעה להסדר הטיעון בתיק סיטבן ואחרים. טענת ההגנה בעניין זה נוגעת לרצונה להוכיח שלא השינויים בגרסת הנאשם עמדו ברקע להסדר הטיעון שלו הgiעה המאשימה עם הנאשםם באויה פרשה. גם המאשימה אישרה כי לא היה זה השני בגרסת הנאשם בלבד אשר הביא את המאשימה להסדר טיעון, שכן היו קשיים נוספים בראשית שהביאו לחתימה על החטימה על הסדר הטיעון עם סיטבן והאחרים בלבד עדותו של הנאשם. העובדה שהמאשימה לא הצלחה לספק את התרשותה המסבירה את המנייעים להגעה להסדר טיעון סיטבן ואחרים פועלת לטובתו של הנאשם ועולה כדי גם בהתנהלות המאשימה, אשר גרם להגנה לנזק ראייתי בנסינונה להוכיח שלא השינויים בגרסת הנאשם היו אשר עמדו ברקע להסדר הטיעון. ואולם, מדובר בפגם שאינו מהותי, ואין מצדיק את ביטולו המלא או החלקי של כתוב האישום מחמת הגנה מן הצדוק. גם זה מן הראי שייליך בחשבון במסגרת שיקולי הענישה.

לגביו טענות ההגנה לאי-הברת חומרិי חקירה נוספים, הרי שלא נמצא בטענות אלה ממש.

ד. **טענת שיחוי** - סבורני כי אין בטענה זו ממש. הנאשם היה עד במשפט בתיק סיטבן, אשר למאשימה לא היה שום אינטנס לדוחות את עדותו וגם לא הובאו ראיות שמצוינות על ידי מכוון מצד המאשימה בתיק זה. אין הדבר בשיחוי בתיק שהוגש נגד הנאשם. שיחוי זה אף לא גרם לנאים שום נזק.

ה. **טענה בדבר החלק היחסי הקטן של הודעות הנאשם כלפי סיטבן** - טענה זו נסמכת על העובדה כי הנאשם מסר הודעות רבות בחקירותיו במשטרת. במהלך הודעות אלו הוא הפליל בעיקר את דודש אשר בסופו של יומ הודה והורשע מבלי לננה הוכחות בתיק, בין היתר, בשל הודעותיו של הנאשם במשטרת. כמו כן, הנאשם מסר בחקירותיו במשטרת עדויות בדבר עבריות בהיקף ובESCOים גדולים מאוד של כסף ואילו בעדותו של הנאשם ביחס לסייעון הוא התייחס מפורשות רק לשתי חשבונות ששוכמן קטן משמעותית ביחס לסקום הכספי הכלול עליו דבר, אשר מהווה בין 2% ל- 3% מכלל הסכום. לטענת ההגנה הוואיל וה הנאשם חזר בו רק ביחס לאחוז קטן מכלול הפרשה, הרי שהיא מקום להעמידו לדין רק בגין אותו אחוז יחסית ולא בגין כל הסכום כולו.

לעומתו טוענת המאשימה כי המבחן אינו מבחן כמותי אלא מבחן איכותית ואין זה משנה כמה גדול החלק לגביו שניה הנאשם את עדותו, אלא האמינות של הנאשם כפי שהיא נתפסת מאוון מתן עדותו. התנהלוותו של הנאשם במהלך עדותו בבית המשפט המחויז מצביעה בבירור על חוסר אמינות. עוד טוענת המאשימה בהקשר זה כי באותה חלק שהואאמין יחסית קטן מתוון כלל העדות של הנאשם ישנו משקל ראוי ממשמעותו ביחס לסייעון. לטענת המאשימה חוזרתו של הנאשם מ-3% מכלל הפרשה היא בבחינת חוזה של 100% מתוון החלק שRELONENTY לסייעון.

סבירני כי הנאשם אכן עמד בחלק גדול מהנדרש ממנו בהסכם עד המדינה, והוא שיתף פעולה באופן ממש עם חוקריו בשלבי החקירה, הוא הפליל בהודעותיו את דודש, אשר עמד במרכז הודעותיו במשטרת, ובעקבות זאת דודש הודה במשפטו, הורשע ונגזר דין. הסתירות בעדותו של הנאשם נגעו בעיקר באותו חלק קטן מהודעותיו שבו מסר פרטים מפלילים לגבי סיטבן. לכן, מדובר בהפרה חלקיים בלבד של ההסכם. ברם, אין הנאשם כל דרך לדעת מה תהיה השפעת עדותו על כלל מארג הריאות. חובתו כעד מדינה הינה למסור את דברי האמת אותם מסר בחקירותיו למשטרת **וגם הפרה חלקית של ההסכם היא הפרה**,

באשר בכל הנוגע לגורסתו ביחס לסיטובן ברוי שמדובר בשינוי יסודי ומהותי של גרסתו.

סבירני כי על אף העובדה שהפרת הנאשם את ההסכם הייתה חוקית בלבד, אין בכך כדי לקבל הטענה לפיה קמה לנאנש הגנה מן הצדיק אשר תצדיק ביטול מלא או חלקו של כתב האישום. לא נמצא כי המדינה "ה坦נעראָה" מהתחייבות שלטונית שנטנה באופן לא מוצדק או כי הפרה את חובת הגינות המוטלת עליה. אדם אשר חותם על הסכם עד מדינה איננו רשאי לחזור בו באופן חלקו מהתחייבויותו. על עד מדינה לצפות באופן סביר, כי גם בהתקיים הפרה חוקית של הסכם עשויה המדינה להגיש נגדו כתב אישום, שלא מלאן כן יהיה בכך כדי לעורר את מוסד עד המדינה כלולות. עם זאת, מן הראוי יהיה לחתם לדברים האמורים, לרבות שיטתוף הפעולה של הנאשם עם רשות החוק בסוגרת חקירותיו, ועמידתו בחלק ממשמעו מהתחייבויותו על-פי הסדר, משקל במסגרת השיקולים בשלב גזירת הדין.

49. **לאור כל האמור לעיל, לא נמצאה עילה להתערב בהחלטת המדינה להגיש נגד הנאשם כתב אישום עקב הפרת הסכם עד המדינה, ולהורות על ביטול מלא או חלקו של כתב האישום.**

הגנה מן הצדיק לעונש

50. כאמור לעיל, קיימים מספר שיקולי צדק ממשמעו, אשר אין כוחם יפה להוביל לביטול, מלא או חלקו, של כתב האישום, ואולם כוחם של שיקולים אלה יפה לעניין העונש, כמפורט להלן:

א. הודיעתו של הנאשם כלפי סיטובן מהוועה חלק קטן יחסית מטור מכלול הודיעותיו של הנאשם בחקירותיו, וזאת בעוד חלק הארי מחקירותיו נוגע לדודש. רוב מכירע של הדברים שמסר הנאשם בחקירותיו מתייחס לדודש, ורק מיעוט קטן של הדברים מתייחס לסיטובן. הנאשם מסר הודיעות לגבי חשובניות פיקטיביות בהיקף של מעלה מ- 86 מיליון ₪, כאשר גרסתו לגבי סיטובן מתייחסת בעיקרה לשתי חשובניות בהיקף של כ- 2.8 מיליון ₪. בכל הנוגע לדברים שמסר הנאשם נגד דודש, הרי שבעקבות הודיעותיו, נחקר אף דודש, הוגש נגדו כתב אישום, והוא הודה באשמה מבלי שנוהל הליך הוכחות. בכך הנאשם מילא את חלקו במסגרת הסכם עד הנוגע בעיקר הודיעותיו במשפטה והלכה למעשה "סיפק את עיקר הסchorה" אשר נתקחש לספק בהסכם עד המדינה, והמדינה באה על סיפוקה מפירות ההסכם בהרשעתו של דודש ובונש שנגזר עליו.

ב. הודיעתו של הנאשם בחקירותו כלפי יוסי סיטובן הייתה נדבך אחד מטור מכלול הראיות בתיק המחויזי. הנאשם הינו עד אחד (עד מספר 38), מטור 85 עד תביעה באותו תיק. עדותו של הנאשם נגד יוסי סיטובן נוגעת לשירות אך ורק לשתי חשובניות פיקטיביות, כאשר כתב האישום כולל 11 נאשמים, והאשמות בנוגע למחליטת דלק, יכול משאבות, הלבנת הון ומטען שוחד. אף אם סבירה המשימה שמתווך גרסתו של הנאשם תוכל להסיק על מערכותו של סיטובן גם במקרים אחרים, הרי שבפועל המידע שמסר כלפי סיטובן היה מזוקד ולא רב.

ג. התרשומת של הפרקליט המתפל בכל הנוגע לנסיבות שהביאו אותו להגיע להסכם עד המדינה בתיק סיטובן לא הומצאה לידי הנאשם, ובכך נגרם לנזק ראייתי. בסופו של דבר המשימה הגיעה להסדר טיעון עם הנאים בתיק סיטובן ואחרים, ואף אם מדובר בהסדר מקל, האינטנס הציבורי הוגש ولو באופן חלק. בនוסף, בתיק סיטובן ואחרים נתקלה המשימה בקשיים ראייתיים נוספים אשר הובילו אותה להסתים להסדר הטיעון, והשינויים בגרסת הנאשם היו רק נדבך אחד מטור אותם קשיים. בנסיבות אלה, ולאור הנזק הראייתי, יש להניח לטובהו של הנאשם, שהשינויים בגרסת הנאשם לא היו את המנע המרכזי של המשימה לכՐירתה הסדר הטיעון.

51. מכול שיקולי הצדק המפורטים לעיל, אינם מצדיק את ביטול כתוב האישום. ברם, מן הראו' יהא לחת לשים קולי הצדק האמורים את המשקל הראוי להם במסגרת גזרת דיןו של הנאשם.

סוף דבר

52. אשר על כן, אני דוחה את טענת הנאשם בדבר הגנה מן הצדק ומרשיע אותו בעבירות המוחסוט לו.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ה, 06 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים